

PUBLICATIEBLAD

LANDSBESLUIT, HOUDENDE ALGEMENE MAATREGELEN, van de 24ste oktober 2012, ter uitvoering van artikel 43, tiende lid, van de Algemene landsverordening Landsbelastingen¹ (Landsbesluit kasregistratiesystemen)

IN NAAM DER KONINGIN!

De waarnemende Gouverneur van Curaçao,

In overweging genomen hebbende:

dat het in het kader van een juiste nakoming van de in hoofdstuk VI van de Algemene landsverordening Landsbelastingen gestelde administratieverplichtingen wenselijk is om nadere regels te stellen voor de groep administratieplichtigen, bedoeld in artikel 44, zesde lid, van de Algemene landsverordening Landsbelastingen;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, besloten:

Artikel 1

In deze regeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. kasregistratiesysteem: een kassa met een geïntegreerde printer danwel de combinatie van een kassa met een separate printer, welke is toegelaten door de controle-autoriteit, verzegeld door een gekwalificeerde installateur en voorzien van een kassa-identificatienummer;
- b. kassa-identificatienummer: een door de controle-autoriteit toegekend uniek registratienummer dat door de leverancier middels een sticker op het kasregistratiesysteem wordt aangebracht;
- c. verzegeling: het aanbrengen van een door de controle-autoriteit aan de leverancier verstrekt zegel op het kasregistratiesysteem door een gekwalificeerde installateur;
- d. kasregistratieplichtige: de administratieplichtige die behoort tot de groep administratieplichtigen, bedoeld in artikel 44, zesde lid, van de Algemene landsverordening Landsbelastingen;
- e. aangewezen kasregistratieplichtige: de kasregistratieplichtige die door of namens de Minister is aangewezen tot het verplicht gebruik van een door de controle-autoriteit ter beschikking gesteld kasregistratiesysteem;
- f. leverancier: de leverancier van toegelaten kasregistratiesystemen;
- g. gekwalificeerde installateur: een door de controle-autoriteit aangewezen installateur van kasregistratiesystemen, die voldoet aan door de controle-autoriteit vast te stellen eisen van vakbekwaamheid en integriteit;
- h. overzichtsregister: een door de controle-autoriteit bijgehouden overzicht van toegelaten

---

¹ P.B. 2012, no. 49.

- kasregistratiesystemen, leveranciers en gekwalificeerde installateurs;
- i. controle-autoriteit: de Stichting Overheids Belastingaccountantsbureau.

Artikel 2

1. Bij ministeriële regeling met algemene werking wordt bepaald aan welke eisen een kasregistratiesysteem moet voldoen.
2. Op schriftelijk verzoek van een leverancier wordt een kasregistratiesysteem dat voldoet aan de eisen, bedoeld in het eerste lid, door de controle-autoriteit toegelaten. Toelating geschiedt middels een beschikking in de zin van artikel 3, eerste lid, van de Landsverordening administratieve rechtspraak.
3. Onverminderd het bepaalde in het tweede lid kan de controle-autoriteit zelfstandig besluiten om een kasregistratiesysteem dat voldoet aan de eisen bedoeld in het eerste lid, toe te laten.
4. De controle-autoriteit draagt zorg voor de periodieke publicatie van een overzichtsregister en verstrekt op verzoek een afschrift van dit register.

Artikel 3

1. Een kasregistratieplichtige is verplicht een kasregistratiesysteem te gebruiken.
2. De kasregistratieplichtige die zijn onderneming danwel een tot zijn onderneming behorend kasregistratiesysteem overdraagt, maakt daarvan onverwijld schriftelijk melding bij de controle-autoriteit. Op de melding plaatst de kasregistratieplichtige:
  - a. de naam, de handelsnaam, het adres, het Crib-nummer en het door de Kamer van Koophandel toegekende registratienummer van de kasregistratieplichtige;
  - b. de naam, de handelsnaam, het adres, het Crib-nummer en het door de Kamer van Koophandel toegekende registratienummer van degene aan wie het kasregistratiesysteem is overgedragen; en
  - c. het kassa-identificatienummer van het kasregistratiesysteem dat wordt overgedragen.
3. Bij ministeriële regeling met algemene werking kunnen categorieën van kasregistratieplichtigen worden vrijgesteld van de verplichting om een kasregistratiesysteem te gebruiken.

Artikel 4

1. Door of namens de Minister kunnen kasregistratieplichtigen worden aangewezen tot het verplicht gebruik van een door de controle-autoriteit ter beschikking gesteld kasregistratiesysteem.
2. Kasregistratieplichtigen kunnen worden aangewezen, indien niet voldaan wordt aan de administratie- en bewaarverplichtingen als bedoeld in artikel 43, tweede lid, van de Algemene landsverordening Landsbelastingen. Aanwijzing geschiedt middels een beschikking in de zin van artikel 3, eerste lid, van de Landsverordening administratieve rechtspraak.
3. Ter zake van een ter beschikking gesteld kasregistratiesysteem wordt tussen de aangewezen kasregistratieplichtige en de controle-autoriteit een schriftelijke bruikleenovereenkomst afgesloten.
4. De aangewezen kasregistratieplichtige die voornemens is zijn onderneming over te dragen of te staken, maakt daarvan onverwijld schriftelijk melding bij de controle-autoriteit.

Artikel 5

1. De kasregistratieplichtige danwel de aangewezen kasregistratieplichtige gebruikt en onderhoudt het kasregistratiesysteem op zodanige wijze dat het kasregistratiesysteem onafgebroken deugdelijk functioneert. Een kasregistratiesysteem functioneert deugdelijk indien alle door de kasregistratieplichtige verrichte transacties volledig en op de juiste wijze in het kasregistratiesysteem worden opgeslagen, zodat de voor de heffing van de belasting van belang zijnde gegevens hieruit duidelijk blijken. Dit houdt tevens in dat het kasregistratiesysteem onafgebroken verzegeld blijft.
2. Indien het kasregistratiesysteem op enig moment niet deugdelijk functioneert, is de kasregistratieplichtige danwel de aangewezen kasregistratieplichtige verplicht:
  - a. de datum en het tijdstip waarop het kasregistratiesysteem ophoudt deugdelijk te functioneren, alsmede het kassa-identificatienummer, in diens administratie vast te leggen;
  - b. vanaf dat moment al hetgeen het kasregistratiesysteem normaliter registreert afzonderlijk in diens administratie vast te leggen; en
  - c. bij een defect het kasregistratiesysteem onverwijld te laten repareren door een gekwalificeerde installateur.
3. Zodra het kasregistratiesysteem weer deugdelijk functioneert, is de kasregistratieplichtige danwel de aangewezen kasregistratieplichtige verplicht de volgende gegevens in diens administratie vast te leggen:
  - a. de datum en het tijdstip waarop het kasregistratiesysteem weer deugdelijk functioneert;
  - b. het kassa-identificatienummer; en
  - c. indien een reparatie heeft plaatsgevonden, de naam, adres, Crib-nummer en het door de Kamer van Koophandel toegekende registratienummer van de gekwalificeerde installateur die de reparatie heeft uitgevoerd.

Artikel 6

Het niet voldoen aan een verplichting als bedoeld in artikel 3, tweede lid, artikel 4, vierde lid, en artikel 5, tweede lid, onderdeel c, is een strafbaar feit.

Artikel 7

1. Dit landsbesluit treedt in werking met ingang van de eerste dag van de maand na die van de uitgifte van het Publicatieblad, waarin het geplaatst is, met uitzondering van artikel 3, die in werking treedt op 1 januari 2014.
2. Met ingang van 1 januari 2014 vervalt artikel 4.

Artikel 8

Dit landsbesluit wordt aangehaald als: Landsbesluit kasregistratiesystemen.

Gegeven te Willemstad, 24 oktober 2012
A.P. VAN DER PLUIJM-VREDE

De Minister van Financiën,
J.M.N. JARDIM

Uitgegeven de 30ste oktober 2012
De Minister van Algemene Zaken,
S.M. BETRIAN

Nota van toelichting behorende bij het Landsbesluit kasregistratiesystemen

Algemeen

Artikel 43, tiende lid, van de Algemene landsverordening Landsbelastingen² (hierna: ALL) bepaalt dat bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ten aanzien van administratieplichtigen of groepen van administratieplichtigen met betrekking tot de wijze van het voeren en bewaren van de administratie en de daartoe behorende gegevensdragers, nadere regels kunnen worden gesteld. Deze bepaling is bij de Landsverordening belastingvoorzieningen 2011³ ingevoerd, aangezien in de laatste jaren bij boekenonderzoeken is gebleken dat een bepaalde groep administratieplichtigen de verplichting, bedoeld in artikel 43, tweede lid, van de ALL niet op de correcte wijze nakomt. Die verplichting heeft betrekking op de wijze waarop een administratie moet worden gevoerd, alsmede de wijze waarop de daartoe behorende gegevensdragers moeten worden bewaard. Dat dient op zodanige wijze te geschieden dat te allen tijde de rechten en verplichtingen, alsmede de voor de heffing van de belasting van belang zijnde gegevens hieruit duidelijk blijken. Het kenmerkende van deze groep is dat deze voor de door hen verrichte transacties vaak contante betalingen ontvangen. In dit landsbesluit wordt in dat verband verwezen naar de administratieplichtigen, bedoeld in artikel 44, zesde lid, van de ALL (de kasregistratieplichtige). Het gaat daarbij om administratieplichtigen in de detailhandel, exploitanten van horecabedrijven en loterijverkopers. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan toko's, sneks of strandtenten. Om ook deze groep zijn administratieplicht volledig en op de juiste wijze te laten nakomen, heeft de Regering ervoor gekozen een verplichting tot het gebruik van een verzegeld kasregistratiesysteem in te voeren.

De controle van de volledigheid van de omzet bij ondernemingen op Curaçao vormt één van de belangrijkste activiteiten van het controleapparaat van de Stichting Overheids Belastingaccountantsbureau (de controle-autoriteit). Op deze manier kan de aangegeven belasting worden getoetst aan de daadwerkelijk verschuldigde belasting; niet alleen voor zover het de omzetbelasting betreft, maar ook ten aanzien van de winst- of inkomstenbelasting. Een belangrijk instrument bij de vastlegging van de omzet is de kasregistratie. De registratie van de omzet kan op verschillende manieren plaatsvinden. Die registratie kan handmatig, mechanisch of geautomatiseerd zijn. Bij het onderhavige landsbesluit wordt een verzegeld kasregistratiesysteem geïntroduceerd dat in beginsel voor alle kasregistratieplichtigen zal gaan gelden. Dit betreft de administratieplichtigen in de detailhandel, exploitanten van horecabedrijven en loterijverkopers. Voorts kan de Minister, op grond van artikel 44, zesde lid, onderdeel d, van de ALL nog andere categorieën van administratieplichtigen aanwijzen waarvoor deze verplichting heeft te gelden.

Het is de bedoeling dat kasregistratieplichtigen verplicht gebruik gaan maken van een dergelijk kasregistratiesysteem. Het doel van dit systeem is een betere vastlegging van de volledigheid van de omzet, hetgeen moet leiden tot efficiëntere en effectievere uitvoering van boekenonderzoeken. De invoering van deze verplichting moet het (bewust dan wel onbewust) onvolledig aangeven van de behaalde omzet tegengaan en zal naar verwachting een positief resultaat hebben op de belastingopbrengsten.

In de opstartfase van dit project (tot 2014) zal de controle-autoriteit kosteloos een basismodel kasregistratiesysteem ter beschikking stellen aan aangewezen kasregistratieplichtigen. Deze aanwijzing zal plaatsvinden op grond van veldonderzoek van controleteams van de controle-autoriteit en risico-analyses. De aangewezen administratieplichtigen moeten uiteraard deel

---

² P.B. 2011, no. 89.

³ P.B. 2011, no. 72.

uitmaken van de groep kasregistratieplichtigen. De overige kasregistratieplichtigen aan wie de verplichting is opgelegd om een kasregistratiesysteem te gebruiken, zullen in beginsel zelf een toegelaten kasregistratiesysteem moeten aanschaffen. De verplichting voor de laatstgenoemde kasregistratieplichtigen zal eerst per 1 januari 2014 ingaan. De Regering zal onderzoeken of de aanschaf van een dergelijk kasregistratiesysteem voor die kasregistratieplichtigen fiscaal of anderszins kan worden gefaciliteerd. Overigens bestaat nu al de mogelijkheid tot investeringsaftrek en afschrijving.

Het verzegelde kasregistratiesysteem moet bonnen kunnen uitprinten waarvan de inhoud ook in een digitale verzegelde database (chip) in het kasregistratiesysteem wordt vastgelegd. Op deze wijze wordt de volledige geregistreerde omzet op de chip in het kasregistratiesysteem vastgelegd. Het belang van de printer is hierin gelegen dat iedere kasregistratieplichtige een bon aan de klant afgeeft. De bon kan dus voor controledoelinden worden gebruikt. De klant kan de bon ook gebruiken voor de game show “Bo Faktura” die door de Stichting Overheids Belastingaccountantsbureau wordt georganiseerd. Het voornaamste doel van de verplichte kasregistratie is echter - zoals hiervoor reeds is opgemerkt - een betere en volledige vastlegging van de omzet, hetgeen moet leiden tot efficiëntere en effectievere uitvoering van boekenonderzoeken.

Bij ministeriële regeling met algemene werking wordt bepaald aan welke eisen een kasregistratiesysteem moet voldoen. Kasregistratiesystemen die voldoen aan die eisen worden door de controle-autoriteit toegelaten. De toelating wordt schriftelijk vastgelegd door de controle-autoriteit.

De leverancier van kasregistratiesystemen kan vervolgens een dergelijk toegelaten kasregistratiesysteem bestellen. Door middel van het tonen van de aankoopfactuur, zijnde de zogenaamde “Bill of Lading” van de invoer van de kasregistratiesystemen door de leverancier, ontvangt deze van de controle-autoriteit een sticker met daarop een kassa-identificatienummer. De leverancier brengt deze sticker aan op het kasregistratiesysteem. Vervolgens zal het kasregistratiesysteem door een gekwalificeerde installateur bij de kasregistratieplichtige worden geïnstalleerd en verzegeld. Nadat de installatie is voltooid zullen de ingediende belastingaangiften periodiek mede worden getoetst aan de geregistreerde gegevens in het nieuwe kasregistratiesysteem.

Financiële paragraaf

Voor het project "kasregistratiesystemen" is in totaal een bedrag van NAF 11,5 miljoen begroot. Dit bedrag moet de kosten dekken van:

- Implementatie (project management, bijstand wetgeving en procedures, technische ondersteuning, zoals Het aanpassen van IT systemen Inspectie, Ontvanger en Stichting Overheids Belastingaccountantsbureau, consultancy en arbeidskosten): NAF 4,2 miljoen;
- Reclame / publiciteit en voorlichting (media, karnaval, drukwerk, vervoerskosten, diversen, etc.): NAF 0,6 miljoen;
- Game Show “Bo faktura” (televisie, presentatoren, sketches, muziek, prijzen, etc.): NAF 1,1 miljoen;
- Aanschaf kasregistratiesystemen (1400 kassa's en 600 printers): NAF. 2,4 miljoen; en
- Uitvoering (servicekosten, extra uitgaven voor hardware, communicatie, bijstand, etc.): NAF 3,2 miljoen.

De invoering van een verplicht kasregistratiesysteem zal een positieve invloed op de belastingopbrengsten hebben. In het kader van het project “kasregistratiesystemen” zijn waarnemingen ter plaatse ingesteld binnen het segment toko's en minimarkets. Op grond van de

bevindingen tijdens deze waarnemingen ter plaatse is gebleken, dat circa 60% van de omzet fiscaal niet wordt verantwoord. Op grond van een analyse van deze informatie, kan de conclusie worden getrokken dat binnen dit segment jaarlijks NAF 5,1 miljoen aan omzetbelasting niet wordt verantwoord. Op grond van de bekende brutowinstmarges kan hier aan worden toegevoegd, dat ook aan inkomsten- en winstbelasting jaarlijks circa NAF 5,0 miljoen wordt verzwezen. In totaal derhalve een jaarlijkse derving van ruim NAF 10,0 miljoen, alleen al binnen het segment toko's en minimarkets. Voor de overige sectoren, voor wie vanaf 2014 een algemene verplichting tot gebruik van een kasregistratiesysteem zal gelden, heeft tot op heden geen specifiek onderzoek naar de derving van belastingopbrengsten plaatsgevonden. Op grond van algemene controlegegevens is een derving van circa 10% binnen deze segmenten zeer reëel. Uitgaande van de bekende omzetgegevens, is een schatting van de derving binnen deze segmenten van tussen de NAF 5,0 en NAF 10,0 miljoen per jaar behoudend. Als gevolg van het invoeren van een verplichting tot het gebruik van kasregistratiesystemen, zullen de verantwoorde belastingopbrengsten toenemen. Het gaat daarbij om de opbrengsten van zowel de omzetbelasting, als de inkomsten- en winstbelasting. Door de gefaseerde invoering – in de eerste plaats zijn alleen aangewezen administratieplichtigen verplicht een kasregistratiesysteem te gebruiken, vanaf 1 januari 2014 geldt een algemene verplichting – en rekeninghoudende met eventuele strubbelingen bij de implementatie, zullen de belastingopbrengsten gefaseerd toenemen en is vanaf 2015 een jaarlijkse meeropbrengst van circa NAF 15,0 miljoen te verwachten. De eenmalige investering van NAF 11,5 miljoen zal naar verwachting dan ook op zeer korte termijn (binnen één à twee jaar) worden terugverdiend, waarna de kasregistratiesystemen blijvend voor een jaarlijkse meeropbrengst van belastinginkomsten zullen zorgen.

Om de kosten van dit project te dekken is in 2011 een voorziening getroffen van NAF 11,5 miljoen in de BRK/NFR-verdeling. Deze voorziening is middels de 2^e suppletoire begrotingswijziging in november 2011 door de Staten goedgekeurd. Daarbij zijn de middelen voor het gehele project ter beschikking gesteld, hoewel de uitvoering gefaseerd zal plaatsvinden. Uit het advies van 20 april 2012 van de Sectordirecteur Financieel Beleid & Begrotingsbeheer, blijkt dat de middelen die op de begroting ten behoeve van de Stichting Overheids Belastingaccountantsbureau zijn opgenomen, toereikend zijn om de kosten ter uitvoering van dit landsbesluit, te dekken.

Adviezen Raad van Advies en Sociaal Economische Raad

In de adviezen van de Raad van Advies (hierna: RvA) van 19 mei 2011, no. RA/16-11-LV, en de Sociaal Economische Raad (hierna: SER) van 20 april 2011, no. 076/2011-SERCUR, inzake de ontwerp-Landsverordening belastingvoorzieningen 2011, zijn met betrekking tot artikel 43, tiende lid, van de ALL, vooruitlopend op het onderhavige landsbesluit reeds enkele opmerkingen geplaatst.

De RvA heeft in zijn advies opgemerkt dat bij de keuze voor een bepaalde regeling ernaar gestreefd moet worden de lasten voor burgers, bedrijven en instellingen zoveel mogelijk te beperken. Daarbij heeft hij voorts opgemerkt dat het verplicht stellen van een kasregistratiesysteem kosten met zich brengt die in het bijzonder het midden- en kleinbedrijf zullen treffen.

De SER heeft in zijn advies gesteld dat de invoering van het verplicht gebruik van een kasregistratiesysteem, in het bijzonder voor een kleine ondernemer/eenmanszaak, leidt tot een grotere bureaucratische last en hogere kosten als gevolg van de aanschaf en het onderhoud van het verplicht aan te schaffen kasregistratiesysteem.

In dit verband dient het volgende naar voren te worden gebracht. De invoering van het verplicht gebruik van een kasregistratiesysteem is een nieuwe administratieve verplichting. Aan een extra administratieve last kan dan ook niet geheel worden ontkomen. Dit is inherent aan het invoeren van een aanvullende administratieve verplichting. Deze last zal overigens tot een minimum beperkt blijven. Bij het op de juiste wijze hanteren van het kasregistratiesysteem worden de voor de heffing van de belasting relevante gegevens immers alle opgeslagen in de (chip van de) verplicht gestelde printer. Die gegevens kunnen zeer eenvoudig "uitgelezen" worden. De extra administratieve last zal wat dat betreft dus beperkt zijn.

Voorts streeft de Regering ernaar de aanschafkosten van een kasregistratiesysteem tot een minimum te beperken. De controle-autoriteit zal in de opstartfase, welke aanvangt na de inwerkingtreding van het onderhavige landsbesluit en eindigt op 31 december 2013, kosteloos kasregistratiesystemen ter beschikking stellen aan aangewezen kasregistratieplichtigen. De Regering zal onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de aanschaf door kasregistratieplichtigen die met ingang van 1 januari 2014 verplicht zijn een kasregistratiesysteem te gebruiken fiscaal of anderszins te faciliteren. Op die manier zullen de aanschafkosten van een kasregistratiesysteem tot een minimum beperkt kunnen blijven.

De SER heeft in voornoemd advies tevens gesteld dat ook elektronische kasregistratiesystemen niet garanderen dat de volledige omzet van de ondernemer wordt aangegeven. Daarvan is de Regering zich terdege bewust. Met het invoeren van een verzegeld kasregistratiesysteem wordt ook niet een absoluut sluitend systeem nagestreefd. Het voornaamste doel is dat met behulp van dit systeem de volledigheid van de omzet beter wordt vastgelegd. Daardoor moet de Stichting Belastingaccountantsbureau haar onderzoeken efficiënter en effectiever kunnen uitvoeren. Dit heeft tot gevolg dat meer belastingopbrengsten zullen worden gegenereerd. Dat bij de invoering van een nieuw verplicht gesteld kasregistratiesysteem alsnog omzet buiten de boeken wordt gehouden, kan uiteraard niet worden uitgesloten. Enkele jaren geleden is in de Dominicaanse Republiek een vergelijkbaar kasregistratiesystemen ingevoerd. Aldaar stemmen de behaalde resultaten tot grote tevredenheid.⁴

In het advies van de SER wordt tenslotte opgemerkt dat in Nederland is geconstateerd dat door middel van bepaalde afroommodules omzet voor de Inspectie verborgen kan worden gehouden. Met die handelwijze is de Regering bekend. In Nederland worden overigens geen verzegelde kasregistratiesystemen gebruikt. Met de verzegeling van het kasregistratiesysteem wordt de manipulatie van de chip geminimaliseerd. Manipulatie zal echter vermoedelijk niet helemaal voorkomen kunnen worden. Daarmee zal bij de controle op de kasregistratiesystemen rekening worden gehouden, mogelijk door de inzet van specialisten op dat gebied.

Op 13 juli 2012 heeft de RvA de Regering inzake dit landsbesluit van advies voorzien (RvA no. RA/19-12-LB).

Het advies van de RvA is voor de Regering aanleiding geweest om zowel het ontwerp als de nota van toelichting op onderdelen te wijzigen. De Regering heeft de adviezen van de RvA vrijwel volledig overgenomen. Voorzover de adviezen van de RvA niet zijn overgenomen, worden de beweegredenen daarvoor hierna weergegeven.

Bij de inhoudelijke opmerkingen adviseert de RvA op pagina 3, onder punt 4, om het begrip "administratieplichtige" in artikel 1 te omschrijven als een ondernemer als bedoeld in artikel 44, zesde lid, van de ALL. De Regering heeft besloten om dit advies van de RvA niet over te

---

⁴ Bron: Impresoras Fiscales: La experiencia Dominicana, DGII, Dominican Republic, 2011.

nemen, omdat het gebruik van het begrip “ondernemer” in artikel 44 van de ALL op een omissie berust. Artikel 44 van de ALL is bij de invoering van de ALL overgenomen uit de Landsverordening omzetbelasting 1999⁵. Daarbij is ten onrechte het omzetbelastingbegrip “ondernemer” niet vervangen door het in de ALL gehanteerde begrip “administratieplichtige”. Deze omissie zal bij een toekomstige wijziging van de ALL worden gecorrigeerd. Vooruitlopend hierop acht de Regering het hanteren van het begrip “ondernemer” in dit landsbesluit niet wenselijk.

Desondanks deelt de Regering wel de mening van de RvA dat de toegankelijkheid van het landsbesluit is gebaat bij een uniform begrip voor de doelgroep. Om deze reden heeft de Regering het begrip “kasregistratieplichtige” geïntroduceerd en in artikel 1 gedefinieerd.

Het advies van de RvA om het begrip “aangewezen administratieplichtige” in artikel 1 te schrappen is evenmin door de Regering overgenomen. Naar de mening van de Regering zou het schrappen van dit begrip het landsbesluit juist minder toegankelijk maken. Gelet op hetgeen hiervoor is opgemerkt, is het begrip “aangewezen administratieplichtige” gewijzigd in “aangewezen kasregistratieplichtige”.

De SER heeft de Regering op 17 september 2012 inzake dit landsbesluit van advies voorzien (Ref.nr.: 186/2012-SER).

Het advies van de SER is voor de Regering aanleiding geweest om de financiële paragraaf in de nota van toelichting nader te verduidelijken. Conform het advies van de SER is de aangepaste financiële paragraaf ter toetsing aan de Sector Financieel Beleid en Begrotingsbeheer aangeboden. Op 16 oktober 2012 heeft de Secretaris-generaal a.i. bericht, dat de aangepaste financiële paragraaf geen aanleiding geeft tot additioneel commentaar ten aanzien van het eerder uitgebrachte positieve advies.

In zijn advies vraagt de SER in het bijzonder aandacht voor de mogelijkheden om de aanschaf van kasregistratiesystemen (fiscaal) te faciliteren, dan wel om alle kasregistratieplichtigen kosteloos een kasregistratiesysteem ter beschikking te stellen. De Regering merkt in dit verband op, dat het kosteloos ter beschikking stellen van een kasregistratiesysteem aan alle kasregistratieplichtigen niet aan de orde is. Niet alleen zijn de financiële middelen hiervoor ontoereikend, het betreft bovendien een administratieve verplichting die in beginsel voor rekening van de administratieplichtige komt. In verband met het feit dat specifieke doelgroepen aangewezen worden om nu al een kasregistratiesysteem te gebruiken en gelet op de financiële positie van de aangewezen doelgroepen, heeft de Regering besloten om deze administratieplichtigen tegemoet te komen door een basismodel kasregistratiesysteem ter beschikking te stellen. Voor wat betreft de administratieplichtigen die per 1 januari 2014 verplicht gebruik dienen te maken van een kasregistratiesysteem, is de Regering van mening dat deze administratieplichtigen voldoende tijd hebben om zich op de verplichting om een kasregistratiesysteem te gebruiken kunnen voorbereiden. Dit geldt ook voor de financiële investeringen die hiermee verband houden. Daarnaast beschikt een groot aantal administratieplichtigen die pas met ingang van 1 januari 2014 een fiscaal kasregistratiesysteem hoeven te gebruiken, nu al over een kassasysteem dat aan de gestelde voorwaarden voldoet. Voor deze administratieplichtigen is de investering derhalve beperkt tot de aanschaf van een fiscale printer, waarvoor de aanschafkosten relatief gering zijn. Wel is de Regering voornemens, zoals ook al verwoord, om de mogelijkheden te onderzoeken om de aanschaf van kasregistratiesystemen fiscaal of anderszins te faciliteren. Het gaat daarbij om een andere faciliteit, dan de bestaande mogelijkheid om de kosten van aanschaf middels afschrijvingen en de investeringsaftrek ten laste van het bedrijfsresultaat te brengen. Of, en zo ja op welke wijze,

---

⁵ P.B.1999, no. 43.

een tegemoetkoming tot de mogelijkheden behoort, is onder andere afhankelijk van de ervaringen die bij de aangewezen kasregistratieplichtigen worden opgedaan en de meeropbrengsten die door middel van de kasregistratiesystemen worden gerealiseerd. Over de mogelijkheid om de aanschaf van kasregistratiesystemen anderszins te faciliteren, kan derhalve pas in de loop van 2013 duidelijkheid worden verschaft. Om deze reden zijn de additionele kosten c.q. derving in de belastingopbrengsten voor deze mogelijke facilitiëring niet opgenomen in de financiële paragraaf. Binnen het huidige budget zal, conform het verzoek van de SER, wel worden gekeken of er gedurende een beperkte periode aan startende ondernemers en ondernemers die de investering niet (geheel) kunnen opbrengen een basismodel ter beschikking gesteld kan worden. De Regering hecht er echter aan om te benadrukken, dat de aanschaf van een kasregistratiesysteem uiteindelijk echter de verantwoordelijkheid van de ondernemer is en tot zijn reguliere bedrijfskosten behoort.

Het advies van de SER om artikel 3, derde lid, van het ontwerp-landsbesluit te laten vervallen, is door de Regering niet overgenomen. Naar de mening van de Regering is deze bepaling niet overbodig door de aanwezigheid van artikel 44, zesde lid, onderdeel d, van de ALL. Artikel 44, zesde lid, onderdeel d, van de ALL biedt de Minister de mogelijkheid om categorieën ondernemers aan te wijzen die ontheven worden van de algemene factuurplicht. Op grond van artikel 43, tiende lid, van de ALL zijn deze administratieplichtigen in beginsel dan verplicht om een kasregistratiesysteem te gebruiken. De situatie kan zich echter voordoen dat het wel wenselijk is om een bepaalde categorie administratieplichtigen te ontheffen van de factuurplicht, maar dat het gebruik van een kasregistratiesysteem desondanks niet mogelijk of wenselijk is. Om deze reden heeft artikel 3, derde lid, van het ontwerp-landsbesluit zeker zelfstandige betekenis.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In dit artikel zijn enkele definities en begrippen opgenomen.

Onder het begrip kasregistratiesysteem moet worden verstaan: een kassa met een geïntegreerde printer danwel de combinatie van een kassa met een separate printer. De kassa met geïntegreerde printer danwel de separate printer moeten zijn toegelaten door de controle-autoriteit, verzegeld zijn door een gekwalificeerde installateur en voorzien zijn van een kassa-identificatienummer. Een kasregistratiesysteem kan dus zowel bestaan uit een kassa met een geïntegreerde printer als uit twee losse componenten, een kassa en een separate printer. De kasregistratieplichtige voldoet eerst volledig aan de bij dit landsbesluit in het leven geroepen verplichting, indien het kasregistratiesysteem is toegelaten, verzegeld en voorzien van een kassa-identificatienummer. Dit zijn derhalve cumulatief gestelde eisen. De verzegeling geschiedt door een gekwalificeerde installateur.

Onder het begrip kassa-identificatienummer moet worden verstaan: een uniek registratienummer dat door de leverancier middels een sticker op het kasregistratiesysteem wordt aangebracht. De leverancier van het kasregistratiesysteem ontvangt die sticker van de controle-autoriteit op het moment dat hij de aankoopfactuur van het desbetreffende kasregistratiesysteem overlegt. De controle-autoriteit vermeldt op de sticker een uniek registratienummer.

Onder het begrip verzegeling moet worden verstaan: het aanbrengen van een door de controle-autoriteit aan de leverancier verstrekt zegel op het kasregistratiesysteem, door een gekwalificeerde installateur. Met de verzegeling moet fraude met de chip van het kasregistratiesysteem worden voorkomen. Het zegel mag niet door de kasregistratieplichtige

worden verbroken of verwijderd. Bij de verwijdering of verbreking van de verzegeling is het kasregistratiesysteem niet langer deugdelijk in de zin van artikel 5, eerste lid.

Onder het begrip kasregistratieplichtige wordt verstaan: een administratieplichtige die behoort tot de groep administratieplichtigen als bedoeld in artikel 44, zesde lid, van de ALL. Administratieplichtigen zijn de personen en lichamen als bedoeld in artikel 43, eerste lid, van de ALL. In dat artikel is omschreven wie administratieplichtig zijn voor de heffingen die onder de werkingssfeer van de ALL vallen. Het betreft natuurlijke personen die een bedrijf of beroep uitoefenen (onderdeel a), alsmede lichamen (onderdeel c). Het begrip lichamen is in artikel 2, eerste lid, onderdeel c, van de ALL nader gedefinieerd. Daaronder vallen verenigingen en andere rechtspersonen, vennootschappen en doelvermogens. Natuurlijke personen die inhoudingsplichtig zijn, vallen ook onder het begrip “administratieplichtige” (onderdeel b). Die personen zullen in beginsel niet verplicht worden om een kasregistratiesysteem te gebruiken aangezien zij niet vallen onder de groep administratieplichtigen bedoeld in artikel 44, zesde lid, van de ALL.

Onder het begrip aangewezen kasregistratieplichtige moet worden verstaan: de kasregistratieplichtige die door of namens de Minister is aangewezen tot het verplicht gebruik van een door die autoriteit ter beschikking gesteld kasregistratiesysteem. De controle-autoriteit zal in de opstartfase aan aangewezen kasregistratieplichtigen kosteloos een kasregistratiesysteem ter beschikking stellen. De opstartfase loopt tot en met 31 december 2013. Met ingang van 1 januari 2014 zal de verplichting tot het gebruik van een verzegeld kasregistratiesysteem voor de gehele groep kasregistratieplichtigen gelden.

Onder het begrip overzichtsregister moet worden verstaan: een door de controle-autoriteit bijgehouden overzicht van toegelaten kasregistratiesystemen, leveranciers en gekwalificeerde installateurs. Het overzichtsregister wordt in lokale dagbladen en op de website van de controle-autoriteit gepubliceerd, zodat duidelijk is welke kasregistratiesystemen zijn toegelaten, bij welke leveranciers toegelaten kasregistratiesystemen verkrijgbaar zijn en welke installateurs aan de door de controle-autoriteit gestelde eisen van vakbekwaamheid en integriteit voldoen.

Onder het begrip controle-autoriteit moet worden verstaan: de Stichting Overheids Belastingaccountantsbureau. Deze autoriteit is verantwoordelijk voor het periodiek (laten) controleren van de kasregistratiesystemen. Tevens is deze autoriteit het bevoegde orgaan voor het toezicht op en de handhaving van het verplicht gestelde gebruik van het kasregistratiesysteem.

Artikel 2

Op grond van het eerste lid wordt bij ministeriële regeling met algemene werking, bepaald aan welke eisen een kasregistratiesysteem moet voldoen. Hierbij moet onder meer worden gedacht aan algemene technische vereisten, hardware specificaties, eisen met betrekking tot de elektronische journaals, (het geheugen van) de printer, de beveiliging alsmede de programmeercapaciteiten.

Kasregistratiesystemen die voldoen aan de eisen, zoals nader omschreven in de krachtens het eerste lid uitgevaardigde ministeriële regeling met algemene werking, kunnen op schriftelijk verzoek van een leverancier door de controle-autoriteit worden toegelaten. Op het verzoek van een leverancier om een kasregistratiesysteem toe te laten, beslist de controle-autoriteit middels een beschikking in de zin van artikel 3, eerste lid, van de Landsverordening administratieve rechtspraak. Tegen deze beschikking staat bezwaar en beroep open.

In het derde lid is geregeld dat de controle-autoriteit ook zelfstandig kan besluiten om een kasregistratiesysteem, dat voldoet aan de eisen bedoeld in het eerste lid, toe te laten. Hiervoor is derhalve geen verzoek van een leverancier vereist.

In het vierde lid is bepaald, dat de controle-autoriteit periodiek een overzichtsregister zal publiceren. Onder periodiek wordt verstaan minimaal halfjaarlijks. Publicatie zal plaatsvinden in lokale kranten en op de website van de controle-autoriteit. In het overzichtsregister worden de toegelaten kasregistratiesystemen, leveranciers en gekwalificeerde installateurs vermeld. Op verzoek verstrekt de controle-autoriteit een afschrift van het meest actuele overzichtsregister.

Artikel 3

Op grond van dit artikel is een kasregistratieplichtige verplicht gebruik te maken van een kasregistratiesysteem. Het betreft uiteraard een kasregistratiesysteem als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van dit landsbesluit. In artikel 44, zesde lid, van de ALL zijn de categorieën detailhandelaren, exploitanten van horecabedrijven en loterijverkopers genoemd. Voorts kan de Minister op grond van artikel 44, zesde lid, onderdeel d, van de ALL anderen aanwijzen. Ook voor die aangewezenen geldt alsdan de verplichting tot het gebruik van een kasregistratiesysteem bedoeld in het onderhavige landsbesluit.

Het tweede lid bepaalt dat indien de kasregistratieplichtige die verplicht is een kasregistratiesysteem te gebruiken, zijn onderneming danwel een daartoe behorend kasregistratiesysteem overdraagt, daarvan onverwijld schriftelijk melding maakt. Deze verplichting geldt dus bijvoorbeeld ook indien een kasregistratieplichtige zijn eenmanszaak inbrengt in een rechtspersoon. Op de melding plaatst de kasregistratieplichtige de in het tweede lid genoemde gegevens. Op die manier blijft de controle-autoriteit geïnformeerd over de locatie van het kasregistratiesysteem.

Indien met de onderneming van de kasregistratieplichtige, of afzonderlijk daarvan, meerdere kasregistratiesystemen worden overgedragen, worden op de schriftelijke melding evenzoveel kassa-identificatienummers vermeld. Een en ander is ook van toepassing indien een gedeelte van de onderneming van de kasregistratieplichtige wordt overgedragen.

Op grond van het derde lid kunnen bij ministeriële regeling, met algemene werking, categorieën van kasregistratieplichtigen worden vrijgesteld van de verplichting om een kasregistratiesysteem te gebruiken.

Artikel 4

In dit artikel is bepaald dat gedurende de opstartfase tot en met 31 december 2013 door of namens de Minister kasregistratieplichtigen kunnen worden aangewezen tot het verplicht gebruik van een ter beschikking gesteld kasregistratiesysteem. Aanwijzing kan plaatsvinden indien de kasregistratieplichtige niet voldoet aan de in artikel 43, tweede lid, van de ALL gestelde verplichtingen. Het gaat daarbij om de wijze waarop de administratie wordt gevoerd en de wijze waarop de tot de administratie behorende gegevensdragers worden bewaard. De aanwijzing geschiedt door de controle-autoriteit middels een beschikking in de zin van artikel 3, eerste lid, van de Landsverordening administratieve rechtspraak, waartegen de aangewezen kasregistratieplichtige in bezwaar en beroep kan komen.

Voor het door de controle-autoriteit ter beschikking te stellen kasregistratiesysteem zal tussen de aangewezen kasregistratieplichtige en de controle-autoriteit een bruikleenovereenkomst worden opgesteld. In deze bruikleenovereenkomst zullen de wederzijdse rechten en plichten ten aanzien van het kasregistratiesysteem worden vastgelegd. Het ter beschikking stellen van een kasregistratiesysteem aan een aangewezen kasregistratieplichtige geschiedt kosteloos.

De aangewezen kasregistratieplichtige die voornemens is zijn onderneming over te dragen of te staken, maakt daarvan onverwijld schriftelijk melding bij de controle-autoriteit. Contractueel zal met de aangewezen kasregistratieplichtige worden overeengekomen, dat het ter beschikking

gestelde kasregistratiesysteem niet aan derden mag worden vervreemd en in geval van overdracht danwel staking van de onderneming, wordt geretourneerd aan de controle-autoriteit.

Artikel 5

Op grond van dit artikel is de kasregistratieplichtige gehouden het kasregistratiesysteem op zodanige wijze te onderhouden dat het kasregistratiesysteem onafgebroken deugdelijk functioneert. De term deugdelijk houdt in dat het systeem zodanig functioneert dat alle door de kasregistratieplichtige verrichte transacties volledig en op de juiste wijze in het kasregistratiesysteem worden opgeslagen, zodat de voor de heffing van de belasting van belang zijnde gegevens hieruit duidelijk blijken. De term houdt tevens in dat het kasregistratiesysteem onafgebroken verzegeld blijft. Bij de verbreking of verwijdering van de verzegeling is het kasregistratiesysteem dus niet langer deugdelijk.

In het tweede lid is bepaald, dat de kasregistratieplichtige, indien het kasregistratiesysteem op enig moment niet deugdelijk functioneert, verplicht is om de datum en het tijdstip waarop het kasregistratiesysteem niet langer deugdelijk functioneert in diens administratie vast te leggen. Van het niet deugdelijk functioneren van een kasregistratiesysteem is ook sprake bij stroomuitval of –onderbreking. Voorts dient hij vanaf dat moment bij verkopen al hetgeen het kasregistratiesysteem normaliter registreert afzonderlijk in zijn administratie vast te leggen. Hierbij wordt gewezen op het bepaalde in artikel 44, zevende lid, van de ALL. Daaruit volgt tevens dat de kasregistratieplichtige ook in dit geval een kassabon moet uitreiken aan de afnemer.

De kasregistratieplichtige dient een defect kasregistratiesysteem onverwijld te laten repareren door een gekwalificeerde installateur. Een melding van het defect bij de gekwalificeerde installateur binnen een periode van maximaal 24 uur kan in dit verband in ieder geval als onverwijld worden beschouwd. Voor de bepaling van de termijn waarbinnen de melding van het defect dient te geschieden, gelden de regels van de Algemene termijnenlandsverordening⁶.

Zodra het kasregistratiesysteem weer deugdelijk functioneert, is de kasregistratieplichtige gehouden hiervan aantekening te maken in zijn administratie. In het derde lid is aangegeven welke gegevens de kasregistratieplichtige in de administratie moet opnemen.

Artikel 6

Overtreding

In dit artikel is het niet voldoen aan een verplichting bedoeld in artikel 3, tweede lid, artikel 4, vierde lid en artikel 5, tweede lid, onderdeel c, als een strafbaar feit aangemerkt. Op grond van artikel 52, eerste lid, van de ALL kan de overtreding van deze bepalingen worden gestraft met een geldboete van ten hoogste de derde categorie.

Deze verplichting is afzonderlijk strafbaar gesteld in het landsbesluit, aangezien deze verplichting (het doen van een schriftelijke melding, dan wel het laten repareren van een defect kasregistratiesysteem) niet kan worden aangemerkt als een wijze waarop een administratie moet worden gevoerd of een wijze waarop de daartoe behorende gegevensdragers moeten worden bewaard, een en ander als bedoeld in artikel 43, tweede lid, van de ALL. Daarmee valt het niet nakomen van deze verplichting, dus niet onder het bereik van artikel 49, eerste lid, onderdeel d, van de ALL.

Het niet nakomen van het bepaalde in artikel 3, eerste lid, artikel 4, eerste lid, danwel artikel 5, eerste, tweede, onderdelen a en b, en vierde lid van dit landsbesluit moet daarentegen wel

---

⁶ P.B. 2001, no. 27.

worden aangemerkt als een misdrijf in de zin van artikel 49, eerste lid, van de ALL.

Misdrijf

Het niet voeren van een administratie overeenkomstig de in de belastingverordening gestelde eisen is in artikel 49, eerste lid, onderdeel d, van de ALL strafbaar gesteld. Onder "belastingverordening" wordt ook verstaan de ter uitvoering van de ALL gegeven wettelijke regelingen, waaronder landsbesluiten zoals de onderhavige (artikel 2, eerste lid, letter b, van de ALL). Dit betekent dat aan degene die zijn administratie niet voert overeenkomstig de in artikel 43, tweede lid, van de ALL, danwel de in artikel 3, eerste lid, artikel 4, eerste lid, of artikel 5, eerste, tweede, onderdelen a en b, en vierde lid van dit landsbesluit gestelde verplichtingen, een strafrechtelijke boete danwel gevangenisstraf kan worden opgelegd.

In artikel 43, tweede lid, van de ALL is bepaald op welke wijze een administratie moet worden gevoerd alsmede op welke wijze de daartoe behorende gegevensdragers moeten worden bewaard. Dat dient op zodanige wijze te geschieden dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van de administratieplichtigen, alsmede de voor de heffing van de belasting van belang zijnde gegevens hieruit duidelijk blijken. Op grond van artikel 43, tiende lid, van de ALL kunnen in dit kader nadere regels worden gesteld. Dergelijke regels zijn in het onderhavige landsbesluit opgenomen.

Het niet nakomen van de verplichtingen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, artikel 4, eerste lid, of artikel 5, eerste, tweede, onderdelen a en b, en vierde lid van dit landsbesluit, valt onder het bereik van artikel 49, eerste lid, onderdeel d, van de ALL. Bij opzet is artikel 49, tweede lid, van de ALL van toepassing.

Omkering c.q. verzwaring van de bewijslast

Voorts wordt voor de volledigheid opgemerkt dat het niet nakomen van de bij dit landsbesluit in het leven geroepen verplichtingen tot gevolg heeft dat de bewijslast op grond van het bepaalde in artikel 30, zesde lid, van de ALL wordt omgekeerd, danwel verzwaaard. Dit geldt niet voor het niet nakomen van de verplichtingen, strafbaar gesteld in artikel 6 van dit landsbesluit. Die verplichtingen vallen immers - zoals hiervoor reeds is opgemerkt - niet onder het bereik van artikel 43, tweede lid, van de ALL.

De Minister van Financiën,
J.M.N. JARDIM